

CENTRALIZACYA

TOWARZYSTWA DEMOKRATYCZNEGO POLSKIEGO

DO

OGÓŁU TOWARZYSTWA.

OBYWATELE !

Obowiązki obecnego składu Centralizacyi kończą się z dniem 25 Sierpnia r. b., stosownie przeto do przepisów ustawy, które wymagają aby na dwa miesiące przed kończącym się peryodem rocznym, nowe zarządzać wybory, wzywamy niniejszém Towarzystwo do zajęcia się tą czynnością.

Od dawna z nią oswojeni, znacie Obywatele całą jej ważność. Wiecie, iż jest to jeden ze środków objawienia sądu waszego o instytucyi, ogółem usiłowań kierującj; zatwierdzenia jej widoków i dążeń, albo też sprostowania uchybień jeżelibyście jakie dostrzegli. Stawiając osoby, stawiacie myśl, do urzeczywistnienia głównej a wszystkim nam wspólnej myśli prowadzącą, wskazujecie co i jak czynić należy, aby z drogi raz obranej niezboczyć, rychłej i pewniej zamierzony cel osiągnąć. I osoby i środki działania są wam dostatecznie znane — nie napotkamy trudności. Objawcie tylko sąd wasz przez głosy jak najliczniejsze, aby mu nadać większą moralną wagę i ukończenie całej czynności przyspieszyć.

Przepisy ustawy, tyżące się wyborów, są następujące :

§ 12. Wybory na członków Centralizacyi w sposób następujący dokonywane będą :

W dniu jednym przez Centralizację dla całego Tow. do wyborów oznaczonym, członkowie zejdą się na posiedzenie sekcyi, gdzie nad ważnością aktu zastanowiwszy się, jako też rozebrawszy ogólnie przymioty, w członkach Centralizacyi Tow. potrzebne, każdy na osobnej karteczce pięciu kandydatów, z wyrażeniem imion i nazwisk, a nawet innych odznaczeń, gdyby tego potrzeba wymagała, napisze, i karteczkę podpisaną przez siebie sekretarzowi złoży.

Sekretarz w miarę składania karteczek wpisywać je będzie do protokołu, wraz z nazwiskiem podającego, a po zakończeniu wotowania protokół odczyta i przyjęty, wraz z prezydującym podpisze.

§ 13. Wypis z protokołu wotów, poświadczony przez prezydującego i sekretarza, zaraz nazajutrz po dokonanych wyborach do Centralizacyi odesłanym być winien.

§ 14. Członkowie pojedynczo mieszkający wota swoje na członków Centralizacyi Tow. wprost do samej Centralizacyi odsyłać mogą.

§ 15. W dni ośm po oznaczonym terminie do wotowania Centralizacya do obliczenia wotów przystąpi, i obranych większością Tow. do zajęcia miejsca w Cent. powoła. Nadto szczegółowy wykaz wotów w miejsce raportu sekeyom rozeszle.

Wybory takie, dopóty ponawiane być winny, dopóki Cent. w całym składzie uzupełnioną nie zostanie.

§ 16. Miejsce dla Centralizacyi ogół Tow. przy wyborach członków oznacza, które jednak Centralizacya w razie ważnych powodów, każdego czasu zmieniać może.

Termin do wyborów na dzień 9 Lipca naznaczamy. Lista imienna członków Towarzystwa wkrótce rozesłaną zostanie.

Uzupełniając wiadomości w obecnym wotowaniu konieczne, łączymy tu jeszcze pismo jednego z członków Centralizacyi do ogółu Towarzystwa wystosowane.

OBYWATELE !

Dla powodów Centralizacyi wiadomych, nie mogąc do przyszłego jej składu należeć, upraszam tych, którzyby na mnie wota swoje położyć chcieli, aby je na innego kandydata przeniesli.

Wiktor HELTMAN.

Versailles, 20 czerwca 1843.

Jednocześnie z wyborami na członków Centralizacyi wybraną być ma Sekcyja Przystawiająca. Lista Sekcyj, z oznaczeniem ile każda liczy członków jest następująca :

Agen	5.	Marmande	5.
Angers	5.	Marseille	1 .
Angoulême	5.	Metz	5.
Bordeaux	6.	Nantes	20.
Clermont-Ferrand	12.	Niort	5.
Hàvre	19.	Paryż	72.
Lille	5.	Puy-l'Èvêque	11.
Lyon	5.	Rouen	14.
Londyn	11.	Strasbourg	12.
Le Mans	10.	Toulouse	11.
La Rochelle	8.	Tours	11.
Laval	8.		

W dniu przeto 9 Lipca, odbyć się powinny :

1. Wybory na pięciu członków Centralizacyi ;
2. Wskazanie miejsca jęj pobytu ;
3. Wybór Sekcyi Przedstawiającej.

W tych dopiero dniach nadesłane nam zostały protokół z posiedzeń, obejmujących dyskusyę o Władzy Wykonawczej. Zajmujemy się ułożeniem w jedną ogólną całość rzuconych w Towarzystwie pomysłów ; lecz nim praca ta skuteczną zostanie, przedstawiamy do dyskusyi kwestyę z kolei następującą o *Władzy Sądowniczej*.

Jest ona pod niektórymi względami nie tak wielkiej wagi, jak dwie poprzednie ; nie mniej jednak wszechstronnego obejrzenia wymaga, z tego szczególnie względu, iż dotychczas w państwach najlepiej nawet ukonstytuowanych, najwięcej gwarancyi przedstawiających, inne władze : wykonawcza i prawodawcza, przez wpływ na sądowniczą wywierany, lub udział jaki w niej mają, niweczyły jęj niepodległość i w służące jęj atrybucye wkraczały.

Oprócz tego może jeszcze zachodzić kwestya, czyli władza sądownicza, rozstrzygająca spory, już to w przedmiotach prywatnych, już to w publicznych, już to prywatny i publiczny charakter mających — czyli władza ta, ma być powierzona jednęj, albo dwom, albo też trzem oddzielnym instytucyom, stanowić jedno, dwa, lub trzy odrębne, od siebie niezawisłe ciała, to jest sądownictwo cywilne, kryminalne i tak zwane administracyjne? — w tych zaś ostatnich dwóch przypadkach, zachodzi jeszcze kwestya, czyli skład, pochodzenie i odnawianie członków tych oddzielnych instytucyj, mają być jedne i też same, albo też odmienne?

Te są zdaniem naszym główne pytania, nad któremi zastanowić się należy, nie pomijając innych, dobrze już znanych i należycie rozjaśnionych; stosując wszystko do przyszłej organizacyi własnego narodu, przez ocenienie pierwiastków demokratycznej u nas organizacyi przyjaznych i onęj przeciwnych.

Do dyskusyi naznaczamy czas trzy miesięczny, to jest do 20 września b. r. Co do sposobu jęj prowadzenia odwołujemy się do tego cośmy w okólniku 2im z 2o października r. z. powiedzieli.

Od członków pojedynczo mieszkających, nie odebraliśmy tą razą żadnych prawie uwag ; co stąd pochodzić zdaje się, iż zbiorowe tyl-

ko sekeyi uwagi, za użyteczne w takiem rodzaju przedstawienia uważano. Tymczasem rzecz się ma inaczej. Indywidualne pojęcia, równie jak te, które dyskusya wyrobiła, na rozjaśnienie kwestyi wpływać mogą. Zachęcamy przeto członków pojedynczo mieszkających, aby jak dawniej tak i teraz, owoce rozmyślań i poszukiwań swoich, do ogólnego składu Towarzystwa przynosić chcieli.

Znana jest Towarzystwu *Czytelnia polska w Paryżu*, założona i utrzymywana od lat kilku, po największej części przez członków sekeyi miejscowej. W niej oprócz posiedzeń sekeyjnych, zbierają się współbracia nasi, dla czytania pism krajowych i emigracyjnych. Zakład ten od roku przeszło stał się więc użytecznym, więc publicznym: w jego bowiem lokalu wykładane są kursa wojskowe, które licznych ściągają słuchaczy. Należało więc obszerniejszy i dogodniejszy wynająć lokal; stąd koszt utrzymania czytelnicy znacznie zwiększyć się musiały.

Sekeya Paryska zwracając na ten przedmiot uwagę naszą, objawiła życzenie, abyśmy przypomnieli Towarzystwu potrzebę wspierania zakładu, który z natury swojej, niejako pod jego opieką zostaje.

Życzenie to sekeyi Paryskiej chętnie przedstawiamy, i mamy nadzieję iż jak w innych, tak i w tym przypadku, członkowie Towarzystwa nie odmówią dobrowolnych ofiar na rzecz tyle publicznych korzyści i przynoszących.

RACHUNEK OGÓLNY Z FUNDUSZÓW TOW. DEM. POLSKIEGO.

OD 1 MARCA DO 1 CZERWCA 1843 ROKU.

1. Remanent ogólny funduszów dnia 1. Marca 1843 wykazany	f. 109 97
2. Podatek zwyczajny	f. 1,559 08
3. Składka nadzwyczajna	57 „
4. Ze spadku po zmarłym Lissowskim Edwardzie	25 „
5. Za pisma Towarzystwa	1,259 80
6. Z po za Tow. na wsparcie	6 „
7. Na familię J. Zaliwskiego	57 55
Ogół przychodu	3,074 40

Ogół przychodu . . . 3,074 40

ROZCHÓD.

1. Na potrzeby wewnętrzne Towarzystwa . . .	1,171 90	}	2,976 90
2. Wydatki nadzwyczajne	1,340 30		
3. Wsparcia z funduszów bratnich	406 65		
4. Familii J. Zaliwskiego	58 05		

Pozostaje w kasie na dniu 1 Czerwca 1843 . . . 97 50

Do tego Okólnika należą zmiany jakie w liczebnym stanie Towarzystwa, w tym czasie pozachodziły.

Przyjęci.

1983. Krasnodębski Albert 9. kwietnia 1843 w Tours.

1984. Mierosławski Ludwik 11. czerwca 1843 w Paryżu.

Wykreśleni.

1. Grabowski Jakób } wyrokiem Sądu bratniego w Strasburgu, z dnia 18.
2. Koperski Lucyan } lutego 1843, za niedopełnienie obowiązków czł. T.
3. Gralewski Antoni, wyrokiem Sądu bratniego w Tours, z dnia 4 lutego, za niedopełnienie obowiązków członka Towarzystwa.
4. Hryniewicz Antoni, wyrokiem Sądu bratniego w Marsylii, z dnia 2. maja 1843, za niedopełnienie obowiązków członka Towarzystwa.

Sekeya Strasburg przedstawia do powtórnego przyjęcia Ob. Walentego Wiszyn wykreślonego z listy członków Towarzystwa decyzją Sekcyi przedstawiającej z d. 19 września 1841; członkowie którzyby mieli jakie powody do zanieśienia opozycyi przeciwko przyjęciu tego Obywatela, zechcą zarzuty swoje we właściwym czasie i za naszym pośrednictwem zakomunikować Sekcyi przedstawiającej.

Zmarli.

Dworzyński Aloizy, d. 15. grudnia 1842 w Szwajcaryi.

Grzybowski Stanisław, 3. lutego 1843 w Tuluzie.

Komar Franciszek, 2. maja 1843 — w Hawrze.

Wyszczególnienie i porządek Sądów Bratnich na kwartał czwarty.

W zeszłym kwartale ukończoną została kolej sądów bratnich na trzeci kwartał wyszczególniona. Na kwartał bieżący zaś kolej w porządku alfabetycznym jest następująca: Havre, Marseille, Nantes, Rouen, Strasbourg, Toulouse, Tours.

Na mocy § 83 organizacji wewnętrznej podają do wiadomości Towarzy-

stwa : Sekcya Paryż Sokółowskiego Piotra , Sekcya Clermont-Ferrand Otoc-
kiego Antoniego , jako zaniedbujących wypełniania obowiązków członka.

Sekcya Rouen odwołuje nopomnienie członka Żylińskiego Ksawerego , O-
kólnikiem z dnia 7. grudnia 1842 r. ogłoszone.

Versailles dnia 20 czerwca 1843.

Sekretarz :

Teofil Wiśniowski.

Prezydujący z kolei :

Józef Wysocki.

WYKAZ SZCZEGÓŁOWY

PODATKU ZŁOŻONEGO OD 1^{go} MARCA DO 1^{go} CZERWCA 1843.

NAZWISKO MIEJSC.	MARZEC.		KWIECIEŃ.		MAJ.		Na familie J. Zaliw- skiego.	
	fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.
Agen sekcya.	14	"	"	"	"	"	"	"
Alais i Grand Combé 2 członków.	"	"	40	"	"	"	"	"
Amiens, 1 członek.	3	"	3	"	"	"	"	"
Angers sekcya.	"	"	"	"	48	60	"	50
Auxerre, 2 członków.	"	"	6	"	"	"	2	60
Brouains 1 członek.. . . .	5	"	"	"	"	"	"	50
Bagneres 2 członków.	14	75	25	"	38	50	"	"
Caen 1 członek.	11	43	"	"	"	"	2	5
Chandellier 2 członków.	"	"	"	"	40	"	"	"
Chartres, 1 członek.	"	"	"	"	5	"	"	"
Clermont-Ferrand, Sekcya.	"	"	"	"	39	25	2	20
Craon i Châteaugontier 4 czł.	13	60	"	"	8	60	"	"
Donai 1 członek.	10	"	"	"	"	"	"	"
Deux, 1 członek.	"	"	"	"	5	"	"	"
Evreux, 1 członek,	"	"	"	"	5	"	"	"
Grignon, 1 czł.	6	"	"	"	"	"	"	"
Garlin, 1 czł.	"	"	10	"	"	"	"	"
Illiers en Beauce, 1 członek.	"	"	29	"	"	"	1	"
Junien (St.), 3 członków.	"	"	15	"	"	"	"	"
Lavelanet 4 członków.	20	30	"	"	"	"	2	80
Lille 1 czł.	"	"	"	"	15	"	"	"
Mans (le), sekcya.	"	"	"	"	50	70	2	70
Marchenoir, 1 członek.	12	"	"	"	"	"	2	"
Mayet, 1 członek.	"	"	"	"	6	"	"	50
Nantes, sekcya.	"	"	424	"	"	"	12	65
Nonancourt, 1 członek	2	"	4	50	"	"	1	"
Oyen (St.),	"	"	3	"	"	"	"	50
Paryż, sekcya.	125	"	124	90	114	50	15	20
Poitiers, 4 członków.	"	"	29	"	"	"	1	20
Rouen, sekcya.	97	50	"	"	"	"	5	40
Rennes, 1 czł.	"	"	"	"	15	"	"	"
Strasburg, sekcya.	30	"	"	"	"	"	"	95
Tarbes, 1 czł.	10	"	"	"	"	"	"	50
Toulon, 3 członków.	14	50	"	"	"	"	1	30
Toulouse, sekcya.	9	45	"	"	"	"	"	40
Trans, 1 członek.	"	"	"	"	4	"	"	60
Valbonne, Cannet i St.-Laurent, 3 członk.	"	"	27	"	"	"	1	"
Villeneuve 2 członków.	"	"	"	"	25	"	"	"
Ogół	398	53	740	40	420	15	57	55

REKAPITULACYA.

W miesiącu marcu 1843	fr. 398 53
W miesiącu kwietniu	740 40
W miesiącu maju	420 15
Ogół	<u>1,559 08</u>

Składka nadzwyczajna przez NN.	50 " }	57 "
ditto. przez Krassowskiego Winc.	7 " }	

FUNDUSZ NA POTRZEBY TOWARZYSTWA.

a. Remanent z dnia 1 marca 1843 wykazany	12 83 2¼
b. ¾ podatku zwyczajnego w marcu 1843	298 89 ¾
ditto. w kwietniu "	559 30 "
ditto. w maju "	315 11 ¼
c. Składki nadzwyczajnej	57 " "
d. Ze spadku po Lissowskim Edwardzie	25 " "
e. Za pisma Towarzystwa	1,259 80 "
Razem	<u>2,527 94 2¼</u>

ROZCHÓD.

1. Koszta korespondencyi	f. 227 35
2. Wydatki kancelaryi	7 15
3. Przesyłka pism Towarzystwa	125 90
4. ditto. Okólnika 5go	5 20
5. Zakupienie pism do biblioteki Towarzystwa	8 75
6. Najęcie lokalu na bibliotekę	24 "
7. Zmiana i kupno biletów	25 "
8. Broszowanie pisma Towarzystwa	27 55
9. Utrzymanie jednego ucznia w szkole wojskowej	160 "
10. Dodatek członkom Centralizacyi	561 "
11. Wydatki nadzwyczajne	1,340 30
Razem	<u>2,512 20</u>

REKAPITULACYA.

Przychód od 1. marca do 1. czerwca 1843	f. 2,527 94 2¼
Rozchód	<u>2,512 20 "</u>
Zostaje w kasie	15 74 2¼

FUNDUSZ NA WSPARCIE POTRZEBNYCH.

a. Remanent z dnia 1. marca 1843	96 62 2¼
b. ¼ podatku zwyczajnego w marcu 1843	99 63 ¼
" " w kwietniu "	185 10
" " w maju "	105 04 ¾
c. Z po za Towarzystwa Krassowski	6 " "
Razem	<u>492 40 2¼</u>

ROZCHÓD.

Kurowskiemu Józefowi, wsparcie jednorazowe na przedst. Sek. Paryż	20	»
Smulskiemu ditto.	ditto.	20
Radeckiemu Waleremu ditto.	ditto.	20
Molinaremu Alexandrowi ditto.	ditto.	30
Lipskiemu Erazmowi ditto.	ditto.	30
Leszczyńskiemu Józefowi ditto.	ditto.	20
Wróblewskiemu Janowi choremu ditto.	ditto.	15
Kostrzewskiemu choremu ditto.	ditto.	20
Radeckiemu Hipolitowi jednorazowe na przed. Sek. Strasbourg	30	»
Majewskiemu choremu ditto.	Toulouse.	24
Pleśniewiczowi Szymonowi, jednorazowe Nantes	30	»
Wojciechowskiemu Błażewi ditto.	ditto.	20
Polakom przybyłym z Kaukazu ditto.	zakładu Toulon	50
Wierzbickiemu udającemu się do wód przez Wersal	10	»
Klonowiczowi choremu, na przedstawienie Sekcyi Angers	20	»
Szakulisowi, przechodzącemu przez Wersal	2	»
Zubrewiczowi Franciszkowi choremu na przedstawienie czł. z Tarbes	40	»
Koszta korespondencyi, kupno i zmiana biletów	5	65
Razem	406	65

REKAPITULACYA.

Przychód od 1 marca do 1 czerwca 1843	492	40	274
Rozchód	406	65	»
Zostaje w kassie	85	75	274

FUNDUSZ NA FAMILJĘ J. ZALIWSKIEGO.

Remanent z dnia 1 marca 1843	f.	»	50
Wpłynęło podług szczegółowego wykazu	57	55	
Razem	58	05	
Posłano Ob. Zaliwskiej	58	05	

NA CZYTELNIĘ POLSKĄ W PARYŻU.

Amiens fr. 1. Caen fr. 1. Le Mans 1 80. Nantes 17 50.		
Strasbourg 5 30. Razem	26	60
Wyplacono Sekcyi Paryż	26	60

Za zgodność

Sekretarz Centralizacyi :

Teofil Wiśniowski.